

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Ajankohtaista Opetushallituksesta

**Uudistettujen Yrittäjyyden ammattitutkinnon perusteiden
toimeenpanon tuen tilaisuus**

5.6.2026

Marko Aaltonen, yksikön päällikkö
Ammatillinen koulutus –yksikkö, Opetushallitus

Miltä ammatillinen koulutus näyttää

- OPH:n keräämä opiskelijapalaute: 2024–2025 yli 100 000 opiskelijaa antoi palautetta opinnoistaan: yleinen tyytyväisyys 4,5 asteikolla 1–5.
- OPH:n keräämä työelämäpalaute: noin 13 000 työpaikkaohjaajaa arvioi yhteistyötä oppilaitosten kanssa: arvioiden keskiarvo 4,3 asteikolla 1–5.
- 79 % ammatillisen koulutuksen nuorista pitää koulunkäynnistä (vrt. lukio 62 %, yläkoulu 52 % ja alakoulu 73 %). Kouluterveyskysely 2023, [Opetushallituksen uusi Koulutuspulssi rakentaa tilannekuvaa koulutuksen ilmiöistä ja kerää kokemuksia arjesta | Opetushallitus](#)
- 71 % ammatillisen koulutuksen opiskelijoista uskoo, että saa töitä alalta, amisbarometri 2024 (ks. edellinen linkki)
- KARVI: Ammattikorkeakouluopiskelijoista lähes puolet tullut ammatillisen koulutuksen kautta, ammatillisen tutkinnon suorittaneet menestyvät hyvin opinnoissa [Ammatillisen koulutuksen tuottama osaaminen suhteessa ammattikorkeakouluopintojen vaatimukseen | Kansallinen koulutuksen arviointikeskus \(Karvi\)](#)

Miltä ammatillinen koulutus näyttää

- [OECD-raportti: Työelämälähtöinen ammatillinen koulutus vauhdittaa vihreää siirtymää | Opetushallitus](#)
 - Suomen vahvuuksia mm. tutkintojen vahva työelämäyhteistyö, tutkintojen modulaarisuus ja joustavuus, nuorten ja aikuisten kouluttaminen
 - Kehittämistarpeita mm. pienten osaamiskokonaisuuksien tarjonnan vahvistaminen, erikoisammattitutkintokoulutuksen laajentaminen etenkin tekniikan aloille
- [EK:n kysely: Ammatillisesta koulutuksesta valmistuneiden ammattitaito vastaa yritysten tarpeita - Elinkeinoelämän keskusliitto](#) , jäsenkysely: 47 prosenttia vastaajista arvioi työllistyneiden nuorten ammattitaidon erittäin hyväksi tai hyväksi, lähes 40 % kohtalaiseksi

Miltä ammatillinen koulutus näyttää, kehitettävää, mm.

- 67 % ammatillisen koulutuksen opiskelijoista on saanut riittävästi tukea opinnoissaan tai ei ole tarvinnut sitä (vrt. lukio 73 %), amisbarometri 2024 [Opetushallituksen uusi Koulutuspulssi rakentaa tilannekuvaa koulutuksen ilmiöistä ja kerää kokemuksia arjesta | Opetushallitus](#)
- Keskustelussa mediassa näkyviä huolia mm. luokkahuoneen (opetustilanteen) arki sekä oppilaitoksessa tapahtuvan lähiopetuksen määrä, jatko-opintovalmiuksien ja yleissivistävien aineiden opetuksen riittävyys, opiskelijoiden kielitaito ja sen tuomat vaikeudet opinnoissa, resurssit, ammattitaidon arvostus tai sen vaje, esim.:

[Tutkija vietti kolme lukukautta amiksessa ja näki, miksi se on rikki | HS.fi](#)

[Ammattikouluista maalataan todellisuutta synkempää kuvaa | HS.fi](#)

Meneillään olevia/ juuri päättyneitä ministeriön työryhmiä, näkökulmana kehittäminen

- Työryhmä työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisen koulutuksen järjestelmän ja tutkintorakenteen kehittämisessä - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö ('työelämätyöryhmä')
 - 1.1.2025-31.5.2026
- Ammatillisen koulutuksen jatkuvaa oppimista ja työikäisten koulutustarjontaa valmisteleva työryhmä - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö ('jatkuvan oppimisen työryhmä')
 - 1.1.2025-31.3.2026, työryhmän loppuraportti: Aikuisten ammatilliseen koulutukseen esitetään muutoksia - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö
- Työryhmä koulutustarpeen keskipitkän ja pitkän aikavälin ennakkoinnin kehittämiseksi - OKM - Opetus- ja kulttuuriministeriö ('ennakointityöryhmä')
 - 1.2.2026-31.1.2027

Osoitettava aikuiskoulutusta - Ehdotuksia jatkuvan oppimisen kehittämiseksi ammatillisessa koulutuksessa, poimintoja raportista

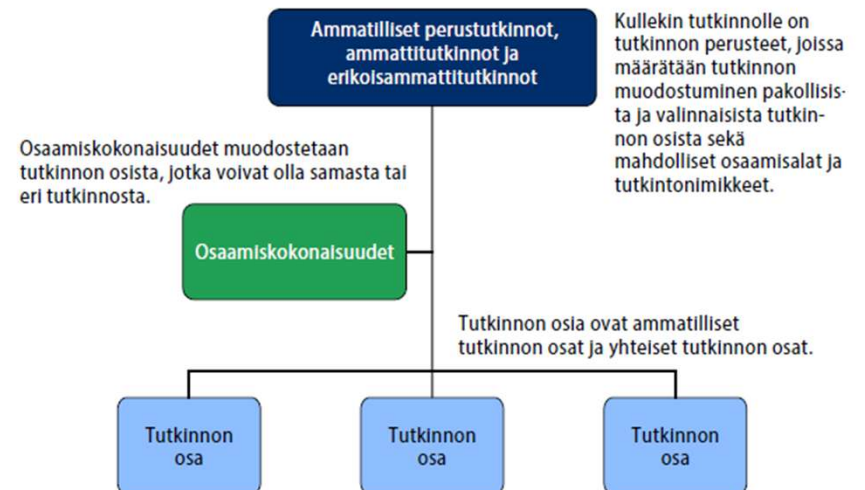
Työryhmän esitykset - lähtökohtia

- Tavoitteena on joustava, ennakoiva ja kestävä ammatillisen koulutuksen järjestelmä, joka tukee koko yhteiskunnan ja työelämän läpäisemää vihreää ja digitaalista siirtymää.
- Ammatillinen koulutus osana toisen asteen koulutusta vastaa ammattikoulutetun työvoiman tarpeeseen.
- Ammatillinen koulutus jatkossakin tarjoaa työikäiselle väestölle mahdollisuuksia ammatillisen osaamisen uudistamiseen ja itsensä kehittämiseen.
- Julkaisu löytyy osoitteesta: <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-415-251-8>

Ammatillisten tutkintojen ja koulutusten kokonaisuus

- Ammatillisen koulutuksen tutkinto- ja koulutusjärjestelmä koostuu ammatillisista tutkinnoista, työhön ja itsenäiseen elämään valmentavasta koulutuksesta ja osaamiskokonaisuuksista. Ammatillisia tutkintoja ovat ammatilliset perustutkinnot, ammattitutkinnot ja erikoisammattitutkinnot.

Kuvio 45. Ehdotus ammatillisen koulutuksen tutkinto- ja osaamisjärjestelmästä.

Tutkintoa lyhyempien ammatillisten koulutusten lisääminen

- Tutkinnon osista koostuvista kokonaisuuksista käytetään termiä osaamiskokonaisuus. Osaamiskokonaisuuksia lisätään ammatillisen jatkuvan oppimisen tarjonnan monipuolistamiseksi ja koulutukseen osallistumisen kynnyksen alentamiseksi.

Kuvio 46. Ehdotus osaamiskokonaisuuksista.

OSAAMISKOKONAISUUS Laajuus 15–60 osaamispistettä				
Muodostuvat ammatillisista tutkinnon osista (pt, at ja eat) ja voivat sisältää myös yhteisiä tutkinnon osia.	Koulutuksen järjestäjä laatii yhteistyössä työelämän kanssa ja vie tarjonnan Opintopolun jatkuvan oppimisen hakupalveluun.	Hakeutuminen jatkuvassa haussa. Mahdollisuus oppi- ja koulutus-sopimukseen.	Osaamiskokonaisuuden suorittajalle todistus, jossa näkyvät osaamiskokonaisuuden nimi ja suoritettut tutkinnon osat.	Järjestäminen valtionosuus-rahoituksella.

Ammatillisten perustutkintojen kehittäminen

- **Ammatillisia perustutkintoja yhdistetään** muodostamalla nykyisistä tutkinnoista laaja-alaisempia perustutkintoja kaikille aloille. Laaja-alaiset tutkinnot mahdollistavat erilaiset opintopolut ja näin opiskelijoiden ja työelämän tarpeita vastaavien osaamisprofiilien rakentamisen.
- Yhteiset tutkinnon osat erotetaan ammatillisten tutkinnon osien muodostamasta kokonaisuudesta siten, että yhteisiä tutkinnon osia voidaan uudistaa ilman tarvetta muuttaa kaikkien perustutkintojen perusteita.

Ammatti- ja erikoisammattitutkintojen kehittäminen

- Selvitetään nykyisten ammatti- ja erikoisammattitutkintojen **sisältöjen vastaavuus** tutkintotyyppien kriteereihin ja laajuuteen.
- Kehitetään ammattitutkinnoista alan kohdennetun ammattiosaamisen tutkintoja, joilla aikuiset voivat kouluttautua uudelle alalle tai hankkia lisäosaamista alalla toimimiseen. Ammattitutkinnoissa ja perustutkinnoissa voidaan käyttää samoja tutkinnon osia.
- Vahvistetaan erikoisammattitutkintoja **ammattikoulutetun työvoiman pätevoitymisen ja erikoistumisen väylänä** varmistamalla tutkinnon perusteiden uudistamisessa alakohtaisia jatkumojia. Tarkastellaan erikoisammattitutkintojen tarvetta alakohtaisesti, jotta tutkinnot vastaavat ammatillisesti erikoistuneeseen osaamiseen.

Perustevalmistelu tutkinnon osittain

- Vahvistetaan osaamislähtöistä tutkinnon osien valmistelua siirtymällä tutkintolähtöisestä perustevalmistelusta tutkinnon osa -lähtöiseen valmisteluun.
- Toimi- ja ammattialat ylittäviin osaamisiin laaditaan lisää ammatillisia tutkinnon osia, joita voidaan sisällyttää kaikkiin tutkintoihin tai suorittaa yksittäin.

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Kiitos

